

Xuất nhập khẩu tiến gần mốc 300 tỷ USD, mở ra động lực tăng trưởng mới

06:25 28/04/2026

Hoạt động xuất nhập khẩu của Việt Nam trong những tháng đầu năm 2026 tiếp tục ghi nhận diễn biến tích cực khi tổng kim ngạch đã tiến sát mốc 300 tỷ USD. Đây là tín hiệu quan trọng cho thấy thương mại quốc tế đang phục hồi mạnh mẽ, đồng thời phản ánh năng lực thích ứng của cộng đồng doanh nghiệp trước bối cảnh kinh tế toàn cầu còn nhiều biến động.

Nhập khẩu tăng mạnh phản ánh nhịp sản xuất đang tăng tốc

Theo số liệu mới công bố, tính đến giữa tháng 4/2026, tổng trị giá xuất nhập khẩu hàng hóa của cả nước đạt hơn 297 tỷ USD, tăng mạnh so với cùng kỳ năm trước. Trong đó, xuất khẩu đạt gần 145 tỷ USD, còn nhập khẩu đạt trên 152 tỷ USD. Việc nhập khẩu tăng nhanh hơn xuất khẩu khiến cán cân thương mại chuyển sang trạng thái nhập siêu.

Tuy nhiên, nếu nhìn sâu vào cơ cấu hàng hóa, nhập siêu trong giai đoạn này chưa hẳn là tín hiệu tiêu cực. Phần lớn kim ngạch nhập khẩu tập trung vào nhóm máy móc, thiết bị, nguyên liệu đầu vào và linh kiện phục vụ sản xuất. Điều đó cho thấy doanh nghiệp đang tăng cường nhập hàng để mở rộng đơn hàng, chuẩn bị cho chu kỳ tăng trưởng mới trong các quý cuối năm.

Hoạt động xuất nhập khẩu sôi động tại cảng biển, tạo lực đẩy mới cho tăng trưởng kinh tế năm 2026.

Nhiều chuyên gia nhận định, khi nhập khẩu nguyên vật liệu tăng mạnh, đây thường là chỉ báo sớm cho thấy hoạt động công nghiệp và xuất khẩu sẽ cải thiện trong thời gian tới. Nói cách khác, nền kinh tế đang ở trạng thái chuẩn bị năng lực sản xuất thay vì chỉ phản ánh tiêu dùng đơn thuần.

Trong cơ cấu xuất khẩu, nhóm công nghiệp chế biến tiếp tục giữ vai trò chủ lực. Các mặt hàng điện tử, máy tính, linh kiện, điện thoại, máy móc thiết bị tiếp tục đóng góp lớn nhất vào tăng trưởng chung. Điều này khẳng định vị thế ngày càng sâu của Việt Nam trong chuỗi cung ứng toàn cầu, đặc biệt ở lĩnh vực công nghệ và sản xuất công nghiệp.

Bên cạnh đó, nhiều ngành truyền thống cũng đang duy trì đà phục hồi. Dệt may, da giày, gỗ và nội thất đã có thêm đơn hàng từ các thị trường lớn. Một số doanh nghiệp cho biết lịch sản xuất đã kín đến hết quý III, tạo cơ sở tích cực cho mục tiêu xuất khẩu cả năm.

Ở lĩnh vực nông nghiệp, rau quả tiếp tục là điểm sáng nổi bật. Kim ngạch xuất khẩu nhóm hàng này tăng mạnh nhờ nhu cầu ổn định từ các thị trường chủ lực như Trung Quốc, Hoa Kỳ, Hàn Quốc và khu vực Đông Bắc Á. Nhiều loại trái cây nhiệt đới của Việt Nam ngày càng mở rộng thị phần nhờ chất lượng cải thiện và đáp ứng tốt yêu cầu kiểm dịch.

Việc thương mại tăng trưởng trong bối cảnh thế giới còn nhiều rủi ro từ xung đột địa chính trị, chi phí logistics và lãi suất quốc tế cho thấy sức chống chịu của

doanh nghiệp Việt Nam đã được nâng lên đáng kể.

Tăng nội lực doanh nghiệp trong nước để giữ giá trị gia tăng

Dù bức tranh thương mại nhiều điểm sáng, một thực tế vẫn cần được nhìn nhận rõ là khu vực doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài tiếp tục chiếm tỷ trọng lớn trong tổng kim ngạch xuất nhập khẩu. Khối này vẫn đóng vai trò dẫn dắt ở các ngành điện tử, công nghệ cao và sản xuất quy mô lớn.

Trong khi đó, khu vực doanh nghiệp trong nước dù tăng trưởng tích cực nhưng tỷ trọng còn khiêm tốn. Đây là thách thức lớn nếu Việt Nam muốn nâng cao giá trị gia tăng nội địa và xây dựng nền thương mại bền vững hơn trong dài hạn.

Các chuyên gia cho rằng, chìa khóa nằm ở phát triển công nghiệp hỗ trợ. Khi doanh nghiệp trong nước có thể cung cấp linh kiện, vật liệu, phụ trợ cho các tập đoàn lớn, nền kinh tế sẽ giảm phụ thuộc vào nhập khẩu, đồng thời giữ lại nhiều giá trị hơn trong nước.

Bên cạnh đó, doanh nghiệp nội cần đầu tư mạnh hơn vào công nghệ, quản trị chất lượng và tiêu chuẩn quốc tế. Xu hướng tiêu dùng toàn cầu hiện nay không chỉ quan tâm giá cả mà còn yêu cầu cao về môi trường, lao động, truy xuất nguồn gốc và phát triển bền vững.

Nhiều ngành xuất khẩu đang bước vào giai đoạn cạnh tranh mới. Với dệt may, khách hàng quốc tế ngày càng yêu cầu sản xuất xanh, tiết kiệm năng lượng và giảm phát thải. Với nông sản, yêu cầu về an toàn thực phẩm, đóng gói và logistics lạnh ngày càng khắt khe. Điều đó đòi hỏi doanh nghiệp phải chuyển đổi nhanh nếu muốn giữ thị phần.

Ở góc độ chính sách, việc tận dụng hiệu quả các hiệp định thương mại tự do vẫn là ưu tiên. Việt Nam hiện có mạng lưới FTA rộng với nhiều thị trường lớn, tạo lợi thế cạnh tranh đáng kể về thuế quan. Nếu doanh nghiệp đáp ứng tốt quy tắc xuất xứ và tiêu chuẩn kỹ thuật, cơ hội tăng trưởng xuất khẩu còn rất lớn.

Ngoài ra, việc đa dạng hóa thị trường xuất khẩu cũng cần được đẩy mạnh để giảm phụ thuộc vào một số khu vực truyền thống. Song song với đó là mở rộng nguồn cung nguyên liệu từ nhiều quốc gia nhằm giảm rủi ro đứt gãy chuỗi cung ứng.

Giới chuyên gia đánh giá, mốc gần 300 tỷ USD không chỉ là con số mang ý nghĩa quy mô mà còn cho thấy nền kinh tế đang bước vào chu kỳ tăng trưởng thương mại mới. Nếu tận dụng tốt cơ hội hiện nay để nâng nội lực doanh nghiệp trong nước, cải thiện logistics và thúc đẩy sản xuất giá trị cao, xuất nhập khẩu

sẽ tiếp tục là động lực quan trọng cho tăng trưởng kinh tế năm 2026 và các năm tiếp theo.

Nam Sơn